

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 68.967/1
van 30 maart 2021

avis 68.967/1
du 30 mars 2021

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van titel 1
betreffende chemische agentia
van boek VI van de codex over
het welzijn op het werk, wat de
lijst van de grenswaarden voor
blootstelling aan chemische
agentia betreft '

un projet d'arrêté royal
'modifiant le titre 1er relatif aux
agents chimiques du livre VI
du code du bien-être au travail,
en ce qui concerne la liste de
valeurs limites d'exposition
aux agents chimiques'

Op 5 maart 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van titel 1 betreffende chemische agentia van boek VI van de codex over het welzijn op het werk, wat de lijst van de grenswaarden voor blootstelling aan chemische agentia betreft’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 25 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Bert THYS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 maart 2021.

*

Le 5 mars 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Travail à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant le titre 1er relatif aux agents chimiques du livre VI du code du bien-être au travail, en ce qui concerne la liste de valeurs limites d'exposition aux agents chimiques’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 25 mars 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Bert THYS et Wouter PAS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 30 mars 2021.

*

1. Aan het einde van het eerste lid van de aanhef van het ontwerp schrijve men "... en gewijzigd bij de wetten van 28 februari 2014 en 20 december 2020;".
2. Rekening houdend met de precieze draagwijdte van het ontworpen koninklijk besluit ware het correcter om artikel 1 van het ontwerp te laten aanvangen als volgt: "Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van ...".
3. De ontworpen bepalingen onder de artikelen 2, 8° en 12°, van het ontwerp, strekken tot het omzetten van bepalingen van richtlijn (EU) 2017/164¹ waarvan de omzettingstermijn al sinds 22 augustus 2018 is verstreken² en komen erop neer dat de bestaande grenswaarden, die niet overeenstemmen met die welke volgen uit de om te zetten richtlijnbepalings, worden behouden tot 1 januari 2022.

Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom ervoor wordt geopteerd om de bestaande grenswaarden nog tot 1 januari 2022 te behouden, ook al stemmen deze niet overeen met richtlijnbepalings die al op 22 augustus 2018 dienden te zijn omgezet in het interne recht. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

"Deze overgangsperioden volgen uit de compromissen die bereikt werden tijdens de raadplegingsprocedure over deze grenswaarden binnen de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, die vooraf ging aan het opstellen van dit OKB. De bedoeling is om bedrijven tijd te geven om de nodige aanpassingen in te voeren. Deze overgangsperioden zijn niet in strijd met de omzetting van de richtlijn, vermits er reeds nationale grenswaarden voor de betrokken stoffen bestaan."

Het is inderdaad zo dat in artikel 6 van richtlijn (EU) 2017/164 wordt voorzien in een overgangsperiode voor bepaalde chemische stoffen, maar niet voor de chemische stoffen die het voorwerp uitmaken van de ontworpen bepalingen onder de artikelen 2, 8° en 12°, van het ontwerp.

De federale overheid is verantwoordelijk voor een tijdige en adequate omzetting van richtlijn (EU) 2017/164, waarbij de niet-naleving van deze verplichting aanleiding kan geven tot de betaling van een dwangsom overeenkomstig artikel 260 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie.³ Het door de gemachtigde aangehaalde argument volgens hetwelk aan ondernemingen nog de nodige tijd moet worden gegeven om rekening te houden met een richtlijn waarvan de omzettingstermijn al meer dan twee en een half jaar is verstreken, kan daaraan geen afbreuk doen.

¹ Richtlijn (EU) 2017/164 van de Commissie van 31 januari 2017 'tot vaststelling van een vierde lijst van indicatieve grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling uit hoofde van Richtlijn 98/24/EG van de Raad en tot wijziging van de Richtlijnen 91/322/EEG, 2000/39/EG en 2009/161/EU van de Commissie'.

² Zie artikel 7 van richtlijn (EU) 2017/164.

³ Zie bvb. het arrest van de Grote Kamer van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 8 juli 2019, *Commissie t. België*, C-543/17.

Het tijdelijk behoud van de bestaande grenswaarden in de ontworpen bepalingen onder de artikelen 2, 8° en 12°, van het ontwerp, valt niet te verenigen met richtlijn (EU) 2017/164 en dient derhalve achterwege te worden gelaten.

*

1. À la fin du premier alinéa du préambule du projet, on écrira « ... et modifié par les lois des 28 février 2014 et 20 décembre 2020 ; ».

2. Compte tenu de la portée précise de l'arrêté royal en projet, il serait plus correct de rédiger le début de l'article 1er du projet comme suit : « Le présent arrêté transpose partiellement ... ».

3. Les dispositions en projet à l'article 2, 8° et 12°, du projet ont pour objet de transposer des dispositions de la directive (UE) 2017/164¹ dont le délai de transposition a déjà expiré depuis le 22 août 2018² et impliquent que les valeurs limites existantes, qui ne correspondent pas à celles résultant des dispositions de la directive à transposer, sont maintenues jusqu'au 1er janvier 2022.

Il a été demandé au délégué pour quel motif on a choisi de maintenir encore les valeurs limites existantes jusqu'au 1er janvier 2022, même si celles-ci ne correspondent pas aux dispositions de la directive qui devaient déjà être transposées en droit interne le 22 août 2018. Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

« Deze overgangperioden volgen uit de compromissen die bereikt werden tijdens de raadplegingsprocedure over deze grenswaarden binnen de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, die vooraf ging aan het opstellen van dit OKB. De bedoeling is om bedrijven tijd te geven om de nodige aanpassingen in te voeren. Deze overgangperioden zijn niet in strijd met de omzetting van de richtlijn, vermits er reeds nationale grenswaarden voor de betrokken stoffen bestaan ».

L'article 6 de la directive (UE) 2017/164 prévoit effectivement une période transitoire pour certaines substances chimiques, mais pas pour les substances chimiques faisant l'objet des dispositions en projet à l'article 2, 8° et 12°, du projet.

Il est de la responsabilité de l'autorité fédérale de transposer la directive (UE) 2017/164 dans les délais et de manière adéquate, le non-respect de cette obligation pouvant donner lieu au paiement d'une astreinte au sens de l'article 260 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne³. L'argument avancé par le délégué, selon lequel il faut encore accorder aux entreprises le temps nécessaire pour se conformer à une directive dont le délai de transposition est déjà expiré depuis plus de deux ans et demi, ne peut rien changer à cet égard.

¹ Directive (UE) 2017/164 de la Commission du 31 janvier 2017 'établissant une quatrième liste de valeurs limites indicatives d'exposition professionnelle en application de la directive 98/24/CE du Conseil et portant modification des directives de la Commission 91/322/CEE, 2000/39/CE et 2009/161/UE'.

² Voir l'article 7 de la directive (UE) 2017/164.

³ Voir, par exemple, l'arrêt de la Grande Chambre de la Cour de Justice de l'Union européenne du 8 juillet 2019, *Commission c. Belgique*, C-543/17.

Le maintien temporaire des valeurs limites existantes dans les dispositions en projet à l'article 2, 8° et 12°, du projet, n'est pas compatible avec la directive (UE) 2017/164 et doit dès lors être omis.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME